

22. 3. 2023

SLOVENSKI GLASBENI DNEVI V POKLON ZASL. PROF. DR. PRIMOŽU KURETU (1935–2022) SLOVENIAN MUSIC DAYS IN HONOUR OF THE EMERITUS PROFESSOR PRIMOŽ KURET (1935–2022)

SLOVENSKI GLASBENI DNEVI
37 let Glasbe
SLOVENIAN MUSIC DAYS
37 years of Music

Ljubljana, Brežice, 21. 3.–26. 3. 2023

Sreda, 22. marec 2023, ob 19.30
Wednesday, 22 March 2023, at 7.30 pm
Slovenska filharmonija / Slovenian Philharmonic

SLOVENSKI GLASBENI DNEVI V POKLON ZASL. PROF. DR. PRIMOŽU KURETU (1935–2022) SLOVENIAN MUSIC DAYS IN HONOUR OF THE EMERITUS PROFESSOR PRIMOŽ KURET (1935–2022)

Sabina Cvilak, sopran / soprano

Simon Krečič, dirigent / conductor

Simfonični orkester SNG Maribor
SNG Maribor Symphony Orchestra

Na sporedu / Programme:

M. Kogoj: Tri pesmi za glas in godalni orkester
Three songs for voice and string orchestra

- I. Jaz se te bom spomnila / *I Will Remember You*
- II. Sprehod v zimi / *A Walk in the Winter*
- III. Istrski motiv / *An Istrian theme*

N. Šenk: Chant za godalni orkester / *Chant for string orchestra*

***

G. Mahler: Pesmi na Rückertova besedila / *Rückert Lieder*
Če ljubiš zaradi lepote / *Liebst du um Schönheit*
Opolnoči / *Um Mitternacht*
Ne pogleduj mi v pesmi / *Blicke mir nicht in die Lieter*

Vdihnil sem tak blagi vonj / *Ich atmet` einen linden Duft*
Odegnil sem se svetu / *Ich bin der Welt abhanden gekommen*

G. Mahler: Adagietto iz Simfonije št. 5
Adagietto from Symphony No. 5

Nocojšnji koncert se z izbrano glasbeno noto, krojeno po meri osebnostne veličine nestorja muzikologije, Primoža Kureta, predaja ekspresivnosti glasbene moderne. S sodobno skladbo pa se še spogleda z ostrejšimi izpeljavami moderne estetike, ki jo je Kuret vsestransko dopolnjeval, ko je opisoval delovanje mladega Gustava Mahlerja v Ljubljani (1881/82) ter se poglobljal v recepcijo del Huga Wolfa.

Izjemen predstavnik glasbene moderne je **Marij Kogoj**, ki je ustvarjal na začetku 20. stoletja, ko so se evropski skladatelji oddaljevali od tonalnega jezika. V subjekt usmerjena estetika 19. stoletja se je z ekspresionizmom poglobila in pripeljala do skrajnega izraza človeške notranjosti. Skladbe so delovale kot psihogram in so se odpovedale konvencijam »lepega« v skladu s časom, v katerem se je porodila Freudova psihoanaliza na Dunaju, kjer je leta 1914 Kogoj študiral kompozicijo pri Franzu Schrekerju, medtem ko se je pri slovitim Schönbergu mladi skladatelj učil instrumentacije. V tem obdobju je nastala Kogojeva odmevna zborovska skladba *Trenotek* (1914), ki je z objavo v *Novih akordih* naznanila začetek glasbenega ekspresionizma v širšem jugoslovanskem prostoru.

Njegove **Tri pesmi za glas in godalni orkester**, napisane leta 1919, prav tako izhajajo iz njegovega ustvarjalnega pomikanja z roba moderne proti ekspresionizmu ter zrcalijo še skladateljev upor vzoru Glasbene matice, ki je ljudsko melodijo uporabljala za narodotvornost. Kogoj si je prizadeval iz nje črpati prvinskost in jo preobraziti na subjektiven način, kar mu je uspelo v pričujočih treh pesmih. *Jaz se te bom spomnila* se najmočneje razraščá v smer schönbergovske atonalnosti na besedilo S. Sardenka, medtem ko je *Sprehod v zimi* na besedilo Pavla Remca zatopljen v romantični idiom. Istrski motiv na besedilo Ivana Preglja pa v intervalnem naboju izpostavlja ostrino ljudske motivike, ki ga spremljaja barva s temačnimi sozvočji.

Druga plat medalje moderne dobe je fenomen komunikativne neposrednosti glasbene govorice **Nine Šenk**, ki je po končanem študiju kompozicije v razredu Pavla Mihelčiča nadaljevala podiplomski študij kompozicije na Visoki šoli za glasbo Carla Marie von Webra v Dresdnu pod mentorstvom Lotharja Voigtländerja in se izpopolnjevala še v razredu Matthiasa Pintscherja. Kljub njeni dediščini modernizma ji je prihranjena kakršnakoli strukturalistična togost. Večkrat nagrajeni skladateljci je namreč imanentna virtuoznost, ki pa je nikoli ne zlorablja, saj ta ne ostaja sama sebi namen, temveč izrazno napaja dramatični učinek. V ozadju tega pa dostikrat stoji družbenokritična misel.

Skladbo **Chant** je leta 2012 napojila s prečiščenim godalnim stavkom, ki ga poganja iz estetike moderne izhajajoča anksioznost. Skozi to se mestoma le preblijajo melodične konture gregorijanskega korala in se ne nazadnje docela izpojevo v violončelih pred zaključkom.

Program finančno omogočata / The programme is supported by:

Mestna občina
Ljubljana

LJUBLJANA
green capital

LJUBLJANA
CULTURAL
HERITAGE
UNESCO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

EUROPE FOR FESTIVALS
EUROPE LABEL 2022-2023

International
Society for
Performing Arts
ISPA

Ljubljana

I FEEL
SLOVENIA

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The Ljubljana Festival was founded by the City of Ljubljana.

Eden emotivnejših liričnih izrazov pa izhaja iz samospjevov **Gustava Mahlerja**, ki se je navdihoval pri nemškem romantičnem pesniku Friedrichu Rückertu. Uglasbil je številne njegove pesmi, vključno s *Kindertotenlieder* (Pesmi o smrti otrok), ki so strašljivo napovedovale tragično smrt Mahlerjevovega otroka. **Rückertove pesmi** je uglasil v istem obdobju kot *Pesmi o smrti otrok*, leta 1901, ko se je poglobil v občutke osamljenosti in resignacije. Komponiral je v gorah, v majhni koči daleč stran od sveta. Počutil se je namreč kot trikrat brezdomec, Čeh v Avstriji, Avstrijec med Nemci in Jud po vsem svetu.

Pesmi na Rückertova besedila izražajo samoto in predanost v uso. Najintimnejša izpoved je samospjev *Ich bin der Welt abhanden gekommen*, o katerem je skladatelj zapisal: »To je občutek, ki se dvigne do ustnic, a ne preide čez njih! To je moj jaz!» Razprostrajoča se melodika deluje asketsko, brez ornamentacij z obrisi iz Adagietta *Pete simfonije*. Sledi ljubezenska izpoved ženi Almi v *Liebst du um Schönheit*, ki se razblini v hudomušnost *Blicke mir nicht in die Lieder* z igrivimi trilčki. Sončno obzorje gora izraža *Ich atmet' einen linden Duft* z ljudsko melodiko. Nazadnje pa se vrnemo v ekspresivne vrzeli polnokrvnega Mahlerjevovega sloga v *Um Mitternacht* s pretresljivimi izbruhi.

Z večno prostranstvo čustvene izraznosti v glasbi pa se povežemo ob zaključku večera skozi globine zasanjanega kontrapunkta orkestrskega stavka Mahlerjevovega **Adagietta**, četrtega stavka *Pete simfonije*. Mahlerjev godalni spev s prepletanjem solo harfe, posvečen Almi ob nastanku leta 1902, je postal kulturna skladba, ki pripoveduje o trpki lepoti človeške pogojenosti z neizbežno smrtnostjo, med drugim tudi na velikem platnu Viscontijevega filma *Smrt v Benetkah*.

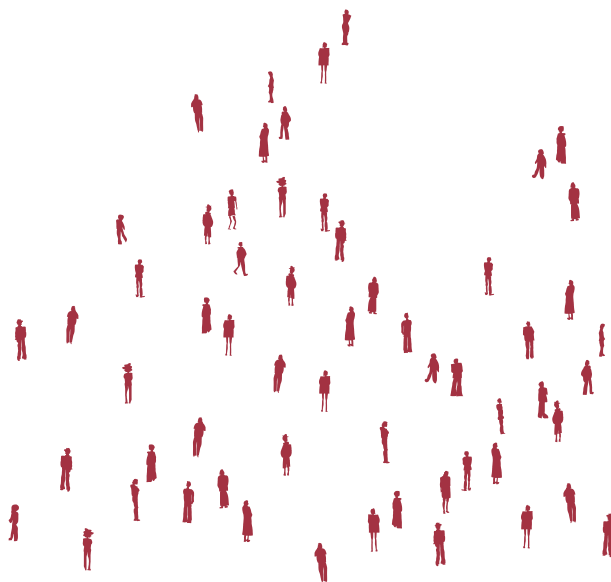
Simon Krečič je končal študij klavirja na ljubljanski Akademiji za glasbo v razredu Acija Bertonec in se izpopolnil na Visoki umetniški šoli v Bernu. Leta 2012 je diplomiral še iz dirigiranja v razredu Milivoja Šurbka ter se izpopolnjeval v Švici v razredu Dominiqua Roggna. Dirigiral je več švicarskim orkestrom, kot so Orkester UNI Bern, Komorni orkester Spiez in Orkester HKB Bern. Med letoma 2007 in 2012 je bil zaposlen v SNG Opera in balet Ljubljana in v sezoni 2012/13 vodil Simfonični orkester RTV Slovenija. Prepoznaven je na področju sodobne glasbe, saj je izvedel več koncertov Festivala Slowind tako v Sloveniji kot tujini. Od leta 2013 deluje kot umetniški direktor Opere SNG Maribor. Dirigiral je v Gledališču Verdi v Pisi in gledališču v Rovigu ter izvedel prvo postavitev Wagnerjeve opere *Rensko zlato* v Mariboru. Redno sodeluje z mednarodnimi solisti, kot so José Cura, Piero Giuliacci in Carlos Almaguer. Pred kratkim je dirigiral Zagrebški in Praški filharmoniji. Je redni gost Orkestra Slovenske filharmonije. Mesto Maribor mu je leta 2019 za dosežke na področju kulture podelilo Glazerjevo listino.

Sopranistka **Sabina Cvilak** je študij solopetja končala na Univerzi za glasbo in uprizorjajočo umetnost v Gradcu v razredu prof. Annemarie Zeller. Pozornost javnosti je pritegnila z dunajskim debijem v Blochovi operi *Macbeth* v okviru Dunajskih slavnostnih tednov. V sezoni 2004/05 je bila štipendistka Karajanovega sklada in članica dunajske Državne opere. Nastopila je v solističnih vlogah produkcij hamburške Državne opere in v Finski nacionalni operi v Helsinkih. Sodeluje s številnimi

simfoničnimi orkestri, kot so filharmoniki v Monte Carlu, Dresdnu, Ni-zozemska filharmonija, Nacionalni orkester Francije, Londonski simfoniki. Je redna gostja številnih glasbenih festivalov, kot so Dunajski slavnostni dnevi, festivala v Aix-en-Provenceu, ter uglednih glasbenih prizorišč, kot so Dunajska državna opera, Theater an der Wien, Staatstheater Wiesbaden, Opera Malmö, Concertgebouw Amsterdam, Royal Albert Hall, londonski Barbican in dvorana Averyja Fischerja v New Yorku. Nastopila je kot Kitty v operi *Doctor Atomic* sodobnega ameriškega skladatelja Johna Adamsa in v vlogi Miriam sodobne slovenske opere *Nine Šenk Marburgi*. Je stalna solistka mariborskega opernega ansambla in prejemnica Glazerjeve nagrade ter nagrade Prešernovega sklada.

Simfonični orkester SNG Maribor je osrednji instrumentalni sestav v podravski regiji z dolgo poustvarjalno tradicijo. Pestra zgodovina orkestra sovпада z delovanjem njegove matične ustanove, mariborske operne hiše, ki je od leta 1919 doživljala številne preobrazbe zaradi padca habsburške monarhije po prvi svetovni vojni, padca nacizma po letu 1945 in ne nazadnje slovenske osamosvojitve leta 1991. Le dve leti po osamosvojitvi Slovenije je orkester začel delovati pod imenom Mariborska filharmonija. Ta je bila kot društvo ustanovljena 11. junija 1993, vendar je delovala le do novembra 2004, ko je pod imenom Simfonični orkester SNG Maribor začela prirejati samostojne simfonične koncerte v okviru matične hiše. Po gradnji Velike dvorane se je praksa ukoreninila kot poustvarjalna stalnica SNG Maribor. Orkester, ki je nepogrešljiv del predstav mariborske Opere in baleta, se pod vodstvom številnih mednarodno uveljavljenih dirigentov iz Slovenije in tujine posveča poustvarjanju glasbe različnih žanrov od baroka, klasicizma in glasbe 19. in 20. stoletja do simfoničnih novitet.

Maia Juvanc

NAPOVEDNIK / TO BE ANNOUNCED

Četrtek, 23. marec 2023, ob 19.30
Thursday, 23 March 2023, at 7.30 pm
Viteška dvorana Križank / Knights' Hall, Križanke

KONCERTNI ATELJE DRUŠTVA SLOVENSkih SKLADATELJEV / CONCERT ATELIER OF THE SOCIETY OF SLOVENE COMPOSERS

Maria Leben, sopran / soprano
Klemen Leben, harmonika / accordion

OPERABALET MARIBOR

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATRE

Glavni sponzor /
General sponsor:

Glavni medijski
sponzor / General
media sponsor:

DELO

Medijski sponzorji / Media sponsors:

V sodelovanju z /
In collaboration with:

Izdal / Published by: **FESTIVAL LJUBLJANA**, marec / March 2023
Zanj / For the Publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja,
častni član Evropskega združenja festivalov / General and Artistic
Director, Honorary member of the European Festivals Association
Glasbeni producent / Music producer: **MATJAŽ PRAH**
Tonski mojster / Sound design: **MITJA KRŽE**
Asistenta / Assistants: **JOSIP MORETTI, DAMIR IBRAHIMKADIĆ**
Besedila / Texts: **MAIA JUVANC**
Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, d. o. o.**
Tisk / Print: **GRAFEX, d. o. o.**
ljubljanafestival.si
www.facebook.com/ljubljanafestival
www.instagram.com/festival_ljubljana/
www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana